

Tomáš KOUTSKÝ

České Budějovice za stavovského odboje roku 1547

Bakalářská práce Historického ústavu Filozofické fakulty Jihočeské univerzity, České Budějovice 2014, 87 s.

Českému stavovskému povstání v letech 1546-1547 nebyla z pochopitelných důvodů věnována taková pozornost jako vystoupení českých stavů na počátku 17. století. Důležitým aspektem konfliktu stavů s panovníkem Ferdinandem I. v polovině 16. století byla pozice městského stavu jako celku a role jednotlivých měst. Tomáš Koutský se proto rozhodl věnovat otázce, jak ve zmíněném konfliktu vystupovalo královské město České Budějovice.

Svou práci založil na nevelkém souboru písemností z Archivu města České Budějovice, ve kterých se události zejména roku 1547 zrcadlí. Použil zejména pamětní knihy a knihy konceptů, v nichž převládala úřední korespondence. Důležitou roli měl poté kopiář *O válečném způsobu do Sas Léta Páně 1547*, který přináší písemnosti vážící se přímo ke stavovskému odboji. Z vydaných pramenů Koutský využíval zejména edici Sněmy české a historické zápisky Sixta z Ottersdorfu. Ačkoliv se diplomant pokusil na základě práce s těmito prameny o vlastní interpretaci role Českých Budějovic ve stavovském konfliktu, nevyhnul se zasazení svého výzkumu do celkového kontextu stavovského povstání, kde se musel vypořádat s dosavadní literaturou. Zde lze pojmenovat první slabinu předkládané práce. Tomáš Koutský sice zvládá vytvořit narativní rámec stavovského odboje či situace v Českých Budějovicích celkem obstojně, ale pokulhává ve schopnosti kombinovat větší množství dosavadního bádání. To se ostatně projevuje i v seznamu použité literatury, který by mohl a měl být obsáhlejší. Druhá připomínka se týká metodologického vymezení. Škoda, že kromě základních metod a technik se diplomant nenechal více inspirovat – terminologicky, v kladených otázkách či způsobech interpretace – pracemi o politické komunikaci či konfliktech mezi sociálními vrstvami. Například práce Zdeňka Vybírala zná i cituje, ale zdá se, že spíše z povinnosti, jejich inspiraci lze později v práci nalézt pouze letmo. Nejvíce to lze sledovat v okamžiku, kdy s dobovým textem je možné pracovat i z hlediska sémantického a interpretačního, diplomant se ale uchyluje pouze k dlouhým citacím (s. 76).

Strukturu práce považuji za zdařilou. Tomáš Koutský po úvodu, který kromě již hodnoceného heuristického a metodologického ukotvení práce obsahuje stručný pohled na dějiny

Českých Budějovic, postupně představil situace, které podle něj měly vliv na postavení Českých Budějovic ve stavovském odboji. Věnoval se nástupu Ferdinanda I. na český trůn a zejména zemským sněmům, které se v letech 1529-1530 konaly v Českých Budějovicích. Pro vztah královského města k panovníkovi považuje za důležitý spor českobudějovických měšťanů s rožmberskými poručíky, popisuje náboženskou situaci v Českých Budějovicích a některé konfliktní situace mezi Českými Budějovicemi a králem okolo poloviny 16. století.

To vše podle mého názoru umožnilo Tomáši Koutskému směřovat k závěrečné kapitole o roli města České Budějovice ve stavovském odboji, kterou lze považovat za sice rozsahem nevelký, ale stěžejní interpretační text celé bakalářské práce. Diplomant se snaží hledat odpovědi na nejednoduché otázky, hledá v možném zárodku odporu vůči panovníkovi v jinak loajálních Budějovicích i jiné než politické motivy, pokouší se popsat roli jednotlivých osob – zejména městského písaře Jana Petříka z Benešova.

Z formálního hlediska by práci prospěl větší důraz na český pravopis a stylistiku, zejména když se diplomant nedokáže vyhnout spíše popularizačním frázím. Práce ale přináší cenné poznatky o situaci v Českých Budějovicích v polovině 16. století, a proto ji doporučuji k obhajobě a navrhuji ohodnotit stupněm **velmi dobře**.

České Budějovice 2. září 2014

PhDr. Pavel Král, Ph.D.